

Glossary of practical terms in analytical chemistry: english-persian

Melika Molkara

Melika Milkara

Preliminary Steps to an Analysis

A chemical analysis is ordinarily preceded by steps that are necessary if the analytical data are to have significance. These steps include (1) sampling, (2) production of a homogeneous mixture for analysis, and (3) drying the sample or, alteratively determining its moisture content.

مراحل مقدماتی در تجزیه

برای آن که دادههای تجزیهای معنیدار باشند، انجام یک سری مراحل قبل از تجزیهی شیمیایی ضروری خواهد بود این مرلحل عبارتند از: (۱) نمونهبرداری، (۲) تولید یک مخلوط همگن برای تجزیه، (۳) خشک کردن نمونه، یا تعیین رطوبت آن.

Sampling

Generally, a chemical analysis is preformed on a fraction of the material whose composition is of onterest. It is evident that the composition of this fraction must reflect as closely as possible the average composition of the bulk of the material if the analysis is to be of any value. The process by which a representative fraction is ecquired is termed sampling. Often, sampling is the most difficult step in the entire analytical process. This statement is particularly applicable when the

material to be sampled is an item of commerce weighing several tons or several hundreds of tons.

نمونهبرداري:

به طور کلی، تجزیه شیمیایی بر روی کسری از ماده که ترکیب نسبی آن مورد توجّه است، انجام می شود. برای آن که تجزیه با ارزش باشد، بدیهی است که ترکیب این کسر باید حتی المقدور بازتاب ترکیب متوسط توده ی بزرگ ماده ی مورد آزمایش باشد. فرآیندی که به وسیله ی آن یک کسر نماینده تهیّه می گردد، نمونه برداری نامیده می شود. اغلب نمونه برداری مشکل ترین مرحله ی کل فرآیند تجزیه است. این ادعا به ویژه وقتی صدق می کند که ماده ی مورد نمونه برداری یک کالای تجاری به وزن جند بن با چند بن باشد.

Sampling homogemeous solutions of liquids and gases. For solution of liquids or gases, the gross sample can be relatively small, since ordinarily nonhomogeneity first occurs at the molecular level, and even small volumes of smaple will contain a tremendous number of particles. Whenever possible the material to be analyzed should be well stirred prior to removal

of the sample to make sure that homogeneity does indeed exist With large volumes of solutions mixing may be impossible; it bottle that can be opened and filled at any desired location in the solution. This type of sampling, for example, is important in determining the constituents of liquids exposed to the atmosphere. Thus the oxygen content of lake water may very by a factor as larger as 1000 over a depth difference of a few feet.

نمونهبرداری از محلولهای همگن مایعات و گازها: برای محلولهای مایعات یا گازها، نمونه بزرگ ممکن است نسبتاً کوچک باشد، زیرا ناهمگنی معمولی، نخست در سطح مولکولی تحقق می یابد و حتّی حجم کوچکی از نمونه نیز تعداد بزرگی از ذرات دارد. در صورت امکان، مادهای را که قرار است تجزیه شود باید قبل از برداشتن نمونه کاملاً به هم بزنند تا اطمینان حاصل شود که واقعاً همگن شده است. در مورد حجمهای بزرگ محلولها، اختلاط ممکن است دشوار باشد بنابراین، بهترین کار این است که به کمک یک وسیله نمونهبرداری (دزد نمونه) از چند قسمت ظرف نمونهبرداری کرد وسیلهی نمونهبرداری بطریای است که هر موضع دلخواه درون محلول، باز و پر از محلول می شود است که هر موضع دلخواه درون محلول، باز و پر از محلول می شود

به عنوان مثال، ین نوع نمونهبرداری در تعیین اجزای تشکیل دهنده ی مایعاتی که در معرض هوای آزاد قرار دارند، حائز اهمیت است. از اینرو، اکسیژن موجود در آب دریاچه ممکن است در اعماقی که چند فوت با هم تفاوت دارند بیش از ۱۰۰۰ برابر تغییر کند.

Sampling metals and alloys. Sample of metals and alloys are obtained by sawing, milling, or drilling. In general it is not safe to assume that chips of the metal removed from the surface will be representative of the entire bulk; sampling billets or ingots of metal, a representative sample can be obtained by awing across the piece at regularly spaced intervals and collecting the "sawdust" as the sample. Alternatively the specimen may be drilled, again at various regularly spaced intervals, and the drillings collected as the sample; the drill should pass entirely through the block or halfway through from opposite sides. The drillings can then be briken up and mixed or melted together in a graphite crucible. A granular sample can often then be produced the melt into distilled water.

نمونهبرداری از فلزات و آلیاژها: نمونههای آزمایشی فلزات و آلیاژها را با اره کردن، آسیاب کردن، یا مته کردن به دست می آورند. به طور کلی، فرض کردن این موضوع که برادههای فلزی جدا شده از سطح نمونه نماینده یی کل توده خواهد بود، اطمینان بخش نیست، نمونه برداری باید شامل ذرات جامد حاصل از درون قطعه و همچنین سطح قطعه باشد. در مورد ورقها و شمشهای فلزی، نمونه ی نماینده را می توان با اراده کردن عرضی قطعه در فواصل منظم و گردآوری «براده ی اره کشی» به عنوان نمونه ی آزمایشی تهیّه کرد. یا این که، می توان قطعه را باز هم در فواصل منظم مته کاری کرد و برادههای مته کاری را به عنوان نمونه آزمایشی گردآوری کرد، مته باید در بلوک فلزی به طور کامل یا تا نصف ضخامت آن از دو طرف مقابل، فرو رود. سپس برادهها را می توان کاملاً خرد و مخلوط کرد و یا با هم در یک بوته ی گرافیتی می توان کاملاً خرد و مخلوط کرد و یا با هم در یک بوته ی گرافیتی دوب کرد. نمونه دانه دانه، از ریختن ماده مذاب در آب مقطر به دست می آید.

Production of alaboratory Sample

For nonhomogeneous materials, the gross sample may weigh several hundred pounds or more. Here, a considerable decrease in size is desirable before the sample is brought into the laboratory,

where a few pounds at most are all that can be conveniently handled. The process of reducing the sample volume by a factor of 100 or more is orfinarily multistage, involving repeated grinding, mixing, and dividing. Diminution in particle size is essential as the weight of sample is decreased to assure that the sample composition continues to be representative of the original material.

تولید نمونه آزمایشگاهی:

برای مواد ناهمگن، نمونه بزرگ می تواند چند صد پوند یا بیشتر باشد. در اینجا پیش از این که نمونه به ازمایشگاه منتقل شود، وزن آن را به میزان قابل ملاحظهای کاهش می دهند، زیرا در آزرمایشگاه بالاترنی وزن مناسب برای جابه جایی و کار کردن، چند پوند است. فرآیند کاستن حجم نمونه معمولاً در چند مرحله انجام می شود و نمونه $1 \circ 0$ مرتبه یا حتّی بیشتر، کوچک می شود. این کار، متضمن تکرار اعمال آسیاب کردن، اختلاط، و تقسیم است. با کمتر شدن وزن نمونه، اندازه ی ذرات آن نیز کوچک تر می شود تا اطمینان حاصل شود که ترکیب نمونه به طور پیوسته ادامه یافته است و همچنان نماینده ماده اصلی است.

۸ Melika Milkara

Determination of Water Drying Procedures

Without question, oven drying is the most common method for determining the water content of samples. The amount evolved from a known weight of sample is established either from the loss in weight of the sample or by the gain in weight of an absorbent for water. The great virtue of the procedure is its simplicity unfortunately this simplicity does not necessarily extend to the interpretation of the water may also occur during the heating. Thus one may also encounter volatilization of other components, decomposition of one or more of the constituents to give gaseous products, or oerhaps air oxidation of a component in the sample. The first two of these effects will cause a decrease in sample weight, oxidation will cause an increase if the products of the reaction are nonvolatile and a decrease if they are volatile. Superimposed on these difficulties is the uncertainty with respect to the temperature required to cause complete evolution of water. Heating at 105 °C will accomplish removal of adsorbed moisture and, in

some instances, essential water as well. On the other hand, removal of sorbed and occluded water is often quite incomplete at this temperature. Many minerals, as well as such substances as alumina and silica, require temperatures of 1000 °C or more.

تعیین آب:

روشهای خشک کردن:

بدون تردید، خشک کردن مواد در آون، متداول ترین روش تعیین آب موجود در نمونههای آزمایشگاهی است. مقدار متصاعد شده از یک وزن معلوم از نمونه آزمایشگاهی از روی کاهش در وزن نمونه، یا توسط افزایش در وزن یک ماده ی جاذب آب، تعیین می شود. امتیاز بزرگ این روش کار، سادگی آن است، متأسفانه این سادگی لزوماً به تفسیر دادههایی که این روش فراهم می سازد تعمیم داده نمی شود زیرا چند فرآیند دیگر، علاوه بر متصاعد شدن آب از نمونه نیز ممکن است در هنگام گرم کردن نمونه، تحقق یابند. بدین ترتیب امکان روبهرو شدن با فراریت سایر اجزای سازنده، تجزیه یک یا چند جزء سازنده و تولید محصولات موجب نقصان وزن نمونه می شوند اکسایش به وسیله هوا وزن نمونه را افزایش وزن در صورتی ملاحظه می شود که محصولات دهد و این افزایش وزن در صورتی ملاحظه می شود که محصولات

واکنش فرار نباشند، ولی اگر محصولات مزبور فرار باشند، نقصان وزن بروز خواهد کرد. علاوه بر این مشکلات، مسئله عدم قطعیّت در مورد دمای لازم برای متصاعد شدن کامل آب نیز وجود دارد حرارت دادن نمونه در 0.0° ، موجب جداسازی آب جذب سطحی شده و همچنین در برخی موارد، آب ضروری خواهد شد. از طرف دیگر، جداسازی آب جذب شده یا آب محبوس، اغلب در این دما کاملاً ناقص صورت می گیرد. بسیاری از مواد معدنی و نیز اجسامی مانند آلومین و سیلیس به دمای 0.0° ، 0.0° یا بالاتر نیز دارند.

Decomposing and Dissolving the Sample

Most analyses are completed performing measurements on a solution (usually aqueous) of the analyte. Often, converting an analyte to a solube form rewuires powerful reagents and strenuous treatment. For example, the determination of halogens or nitrogen on an organic compound requires vigorous treatment of the sample to rupture the strong bonds between these elements and carbon. Similarly, drastic conditions are usually required to destroy the

11

silicate structure of a siliceous mineral, thus rendering its carions free for analysis.

بسیاری از تجزیهها با انجام اندازه گیریهای بر روی محلول (معمولاً آبی) آنالیت تکمیل میشوند. اغلب تبدیل انالیت به شکل انحلال پذیر، به واکنشگرهای قدرتمند و دستکاریهای دشوار نیاز دارد. مثلاً تعیین هالوژن یا نیتروژن در یک ترکیب آلی به دستکاری سخت و شدید نمونه آزمایشگاهی به منظور گسستن پیوندهای بین این عناصر و کربن احتیاج پیدا میکند. بهطور مشابه برای انهدام ساختار سیلیکات یک ماده معدنی سیلیسی، معمولاً شرایط تند و مؤثری لازم است، تا کاتیون آن برای تجزیه آزاد شود.

Analytical Separations

The physical and chemical properties upon which analytical methods are based are seldom, if ever, entirely specific. Instead, these properties are shared by numerous species as a consequence, the elimination of interences is more often the rule than the exception in a quantitative analysis.

جداسازیهای تجزیهایی:

روشهای تجزیهایی مبتنی بر خواص فیزیکی و شیمیاییای میباشند که ندرتاً تز ویژگی کامل برخوردارند و یا هرگز دارای چنین ویژگی نیستند. در عوض، این خواص در بین گونههای متعدد مشترک است در نتیجه در تجزیههای کمی، عموماً (به جز در موارد استثناء) اجسام مزاحم را جدا میکنند.

Two general methods are available for coping with substances that interfere in an analytical measurement. The first involves alteration of the system to immobilize the potential interference and thereby prevent its participation in the measurement step, clearly the alteration must not affect the species being determined. Immobilization is frequently accomplished by introducing a complexing agent that reacts selectively with the interfering substance. For example, in the iodometric determination of copper, iron (III) can be rendered unreactive toward idide by complexation with fluoride or phosphate ion, neither anion inhibits the oxidation of iodide by copper (II).

The introduction of a reagent to eliminate an interference is called masking.

دو روش کلی، برای فائق آمدن بر اجسامی که در اندازه گیریها تجزیهای تداخل می کنند، موجود است. روش نخست، شامل تغییر سیستم، به منظور بی حرکت ساختن مزاحمین بالقوه، و بدان وسیله پیشگیری از شرکت آنها در مرحلهی اندازه گیری است، بدیهی است که این تغییر، نباید بر گونهای که باید تعیین شود مؤثر باشد. بی تحرک ساختن، غالباً به وسیلهی وارد کردن یک عامل کمپلکسساز که با اجسام مزاحم به طور گزینشی واکنش می دهد، صورت می گیرد. مثلاً در تعیین مس به روش یدسنجی، آمنی (III) را می توان به وسیلهی کمپلکسسازی یا یون فلوئورید یا فسفات در مقابل یید غیر فعال کرد هیچ یک از فلوئورید یا فسفات در مقابل یید غیر فعال کرد هیچ یک از آنیونهای مذکور از اکسایش یدید به وسیله مس (II) ممانعت به عمل نمی آورد. ورود یک واکنش گر برای حذف یک جسم مزاحم را پوشاندن می نامند.

An Introduction to Chromatograpjic Separations

Without question, the most widely used means of performing analytical separations is chromatography, a procedure that finds

application to all branches of science. Chromatography was invented and named by the Russian botanist Mikhail Tswett shortly after the turn of the century, He employed the technique to separate various plant pigments such as chlorophylls and xanthophylls by passing a solution of these compounds through a glass column packed with finely divided calcium carbonate. The separated species appeared as colored bands on the column, which accounts for the name he chose for the method.

مقدمهای برای جداسازیهای کروماتوگرافی:

بدون تردید، پر کاربردترین شیوه ی جداسازیهای تجزیهای، کروماتوگرافی است، این روش کار در تمامی شاخههای علوم، کاربرد پیدا کرده است. کروماتوگرافی را، مدّت کوتاهی پس از خاتمه قرن پیش، یک گیاهشناس روسی به نام میخائیل چهوت، اختراع و نامگذاری کرد. او این تکنیک را برای جداسازی رنگدانههای گیاهی مختلف نظیر کلروفیلها و زانتوفیلها، با عبور دادن محلولی از این ترکیبات از درون یک ستون شیشهای که با پودر نرم کلسیم کربنات پر شده بود به کار گرفت. گونههای جدا

۱۵ **Melika Milkara**

شده به صورت نوارهای رنگی بر روی متون ظاهر شدند که نام انتخاب شده برای این روش را توجیه می کند.

The applications of chromatography have grown explosively in the last four decades, owing not only to the development of several new types of chromatographic techniques but also to the growing need by scientists for better methods for separating complex mixtures. The tremendous impact of these methods on science is attested by the 1952 Nobel prize that was awarded to A.J.P. Martin and R.L.M. Synge for their discoveries in the field.

کاربردهای کروماتوگرافی، در چهار دهه اخیر، نه تنها به این دلیل که چند نوع تکنیک جدید کروماتوگرافی اخترلع شده بلکه به این علّت نیز که دانشمندان نیاز فزایندهای به روشهای بهتر، جهت جدا کردن مخلوطهای کمپلکس پیدا کردهاند، به طرز انفجاری گونهای، توسعه یافته است. تأثیر شگرف این روشها روی علوم، توسط جایزه ی نوبل سال ۱۹۵۲ که به ای ج. پی.مارتین و آر.ال ام سینج به خاطر اکتشافات آنها در همین زمینه اعطا گردید تأیید شد.

General Description of Chromatography

Chromatography encompasses a diverse and important group of separation methods that permit the scientist to separate, isolate, and identify closely related components of complex mixtures, many of these separations are impossible by other means.

The term "chromatography" is difficult to define rigorously owing to the variety of systems and techniques to which it has been applied All of these methods, however, make use of a stationary phase and a mobile phase.

Components of a mixture are carried through the stationary phase by the flow of the mobile one, separations are based on differences in migration rates among the sample components.

توصيف كلى كروماتوگرافى:

کروماتوگرافی، گروه گوناگون و مهمی از روشهای جداسازی را شامل میشود که به دانشمندان امکان میدهد تا اجزای سازنده نزدیک به هم مخلوطهای کمپلکس را جدا، منزوی، و شناسایی کند، بسیاری از این جداسازیها، به روشهای دیگر ناممکن است.

تعریف دقیق اصطلاح «کروماتوگرافی» به علّت تنوع سیستمها و تکنیکهایی که کروماتوگرافی در آنها به کار گرفته میشود، دشوار است. معهذا در همه این شورها، یک فاز ساکن و یک فاز متحرک به کار میرود. اجزای سازنده مخلوط، به کمک جریان فاز متحرک، از درون فاز ساکن عبور می کنند. جداسازیها، براساس تفاوتهای در سرعت مهاجرت اجزای سازنده نمونه آزمایشگاهی استوار است.

Types of Stationary Phases

For successful chromatography, the components to be separated must be soluble in the mobile phase. Thy must also be capable of interacting with the stationary phase either by dissolving in it, being adsorbed by it, or reacting chemically with it. As a consequence, during the separations, the components become distributed between the two phases.

انواع فازهای ساکن:

برای این که کروماتوگرافی موفقیت آمیز باشد، اجزای سازندهای که فرار است جدا شوند باید در فاز متحرک قابل حل باشند. ضمناً این اجزا باید از هواص برهم کنش با فاز ساکن نیز برخوردار باشند، بدین ترتیب که یا در آن حل شوند، یا به وسیلهی آن جذب

سطحی شوند و یا با آن واکنش شیمیایی دهند در نتیجه در طی جداسازیها اجزای سازنده بین دو فاز توزیع میشوند.

Column chromatography refers to methods in which the stationary phase is contained in a narrow glass or metal tube. The mobile phase, which may be a kiquid or a gas, is then forced through the solid under pressure or allowed to percolate through it by gravity. In planar chromatography the stationary phase is supports on a flat glass or plastic plate; here the mobile phase moves through the solid either by capillary action or under the influence of gravity. In either type of chromatography the stationary phase may be a finely divided solid or may consist of an immobilized liquid that is immiscible with the mobile phase. Several procedures are employed fo fix the stationary liquid in place. For example a finely divided solid coated with a thin layer of liquid may be held in a glass or metal tube through which the mobile phase flows or percolates. Ordinarily, the solid plays no direct part in the separation functioning only to hold the stationary, liquid phase in place by adsorption. Alternatively the inner walls of a capillary tube

can be coated with a thin layer of liquid, a gaseous mobile phase is then caused to flow though the tube. Finally, the stationary liquid phase can be held in place on the fibers of paper or on the surface of finely ground particals held on a glass plate.

کروماتوگرافی ستونی به روشهایی ارتباط پیدا میکنند که در آنها فاز ساکن در یک لوله شیشهای یا فلزی باریک گنجانده می شود. فاز متحرک، که ممکن است مایع یا گاز باشد، با فشار از فاز جامد عبور داده می شود یا نیروی گرانش خود جریان پیدا می کند.

در کروماتوگرافی مسطح، فاز ساکن بر روی یک شیشه ی مسطح یا صفحه ی پلاستیکی تکیه می کند، در اینجا، فاز متحرک یا به کمک اثر مویینهای یا در اثر نیروی گرانش از فاز جامد عبور می کند. در هر یک از انواع کروماتوگرافی فاز ساکن ممکن است یک جامد پودر مانند باشد یا از مایع نامتحرکی که با فاز متحرک امتزاجناپذیر باشد، تشکیل شود. چندین روش برای تثبیت مایع ساکن در محل خود به کار گرفته می شود، مثلاً یک جامد پودر مانندی را که با لایه ی نازکی از مایع پوشش شده است می توان در لوله ی شیشه ای یا فلزی (که در آن فاز متحرک نفوذ می کند یا

Y• Melika Milkara

جاری می شود) نگه داشت. به طور معمول، ماده ی جامد، نقش مستقمی در جداسازی ایفا نمی کند، کار آن فقط نگهداری فاز مایع ساکن، در محل خود، به وسیله ی جذب سطحی است. به روش دیگر می توان جدار داخلی لوله مویینهای را با لایه نازکی از مایع اندود کرد، در این حال، فاز متحرک گازی در لوله جریان پیدا می کند. نهایتاً فاز مایع ساکن را می توان در جای خودش بر روی الیاف کاغذی یا سطح ذرات آسیاب شده نرمی که بر روی یک صفحه شیشه ای نگهداری می شوند حفظ کرد.

An Introduction to Electrochenistry

Many important analytical methods are based upon oxidation reduction equilibria that occur rather within a homogeneous solution or at the surface of the electrodes making up an electrochemical cell.

مقدمهای بر الکتروشیمی:

بسیاری از روشهای تجزیهای مهم بر پایهی تعادلهای اکسایش کاهش استوارند که یا در یک محلول همگن و یا در سطح الکترودهایی که یک سلول الکتروشیمیایی را تشکیل میدهند برقرار میشوند.

Oxidation - Reduction Processes

In an oxidation – reduction (or redox) reaction, one of the reacting species is converted to a higher oxidation state and as a consequence is oxidized, the other reactant suffers a decrease in oxidation state and is thus reduced.

فر آیندهای اکسایش ـ کاهش:

در یک واکنش اکسایش ـ کاهشی (یا اکسا کاهشی) یکی از اجزای واکنش دهنده به حالت اکسایش بالاتر میرود و در نتیجه اکسید میشود، واکنش دهنده ی دیگر تن به یک کاهش در حالت اکسایش میدهد و بنابراین کاهیده میشود.

Ocidizing and Reducing Agents

Oxidizing agents or oxidants possess a strong tendency to cause oxidation of other species. Reducing agents or reductants, on the other hand, tend to cause reductuions to occur and in the process are themselves oxidized.

عوامل اکسنده و کاهنده:

عوامل اکسنده یا اکسندهها امایل شدیدی به اکسایش اجزای دیگر دارند. از طرف دیگر عوامل کاهنده یا کاهندهها میل دارند تا باعث کاهش شوند و خود در این فرآیند اکسید میشوند.

Electrochemical Cells

Electrochemical cells can be conveniently classified as galvanic if they produce electrical energy and electrolytic if their operation requires electrical energy from an external source. Both types find use in analytical chemistry. It is important to appreciate that many cells can be operated in either a galvanic or an electrolytic mode by modification of experimental conditions.

An electrochemical cell consists of two conductors called electrodes, each immersed in a suitable electrolyte solution. For electricity to flow it is necessary (1) that the electrodes be connected externally by means of a mertal conductor and (2) that the two electrolyte solutions be in contact to permit movement of ions from one to the other. The fitted glass disk is porous, so that Zn²⁺, Cu²⁺, HSO, SO, and other ions as well as HO molecules can move across the juvtion between the two electrolyte solution the reaction between the elemental zinc and copper ions.

سلولهاي الكتروشيميايي:

سلولهای الکتروشیمیایی را به سهولت میتوان به دو گروه طبقهبندی کرد. سلولهای گالوانی که انرژی تولید می کنند و سلولهای الکترولیتی که برای عمل نیاز به انرژی الکتریکی از یک منبع خارجی دارند. هر دو نوع این سلولها در شیمی تجزیه به کار می آیند. شایان توجه است که بسیاری از سلولها می توانند با تغییر در شرایط آزمایش هم به صورت سلول گالوانی و هم به صورت سلول برقکافتی عمل کنند.

یک پیل الکتروشیمیایی متشکل از دو هادی به نام الکترود است که هر کدام در یک محلول الکترولیت مناسب قرار دارد. برای این که الکتریسیته جریان یابد، لازم است که: (۱) الکترودها در خارج به وسیلهی یک هادی فلزی به هم متصل شوند و (۲) دو محلول الکترولیت در کاتیونها از الکترود روی دور میشوند و به طرف مس میروند و آنیونها در جهت عکس حرکت میکنند. تمام یونهای موجود در محلول در این فرایند شرکت میکنند.

یک نوع سوم رسانش در سطح دو الکترود صورت می گیرد. در این جا، یک فرایند اکسایش یا کاهش مکانیسمی دراختیار می گذارند که توسط آن رسانش یونی محلول با رسانش الکترونی

^{۲۴} Melika Milkara

الکترودها باهم جفت میشوند و درنتیجه یک مدار کامل برای یک جریان فراهم میشود.

Anod and cathode By definition the cathode of an electrochemical cell is the electrode at which reduction occurs while the anode is the electrode where oxidation takes place. These definitions apply to both galvanic and electrolytic cells.

آند و کاتد طبق تعریف کاتد یک سلول الکتروشیمیایی الکترودی است که در آن کاهش صورت می گیرد درصورتی که آند، الکترودی است که در آن عمل اکسایش انجام میشود. این تعاریف هم در سلول گالوانی و هم در سلول برقکافتی اعمال میشوند.

Nature of Electrode Potentials

At the outset, it should be emphasized that there is no way of determining an absolute value for the potential of a single electrode, since all voltage-measuring devices determine only differences in potential. One conductor from such a device is connected to the electrode in question, in order to measure a potential difference, however, the second conductor most be brought in contact with the electrolyte solution of the half-cell in question. This latter

contact inevitably involves a soid-solution interface and hence acts as a second half-cell at which a chemical reaction must also take place if electricity is to flow. A potential will be associated with this second reaction. Thus, an absolute value for the desired half-cell at which a chemical reaction must also take place if electricity is to flow. A potential will be associated with this second reaction. Thus, an absolute value for the desired half-cell potential is not realized, instead. What is measured is a combination of the potential of interest and the half-cell potential for the second contact between the voltage-measuring device and the solution. Our inability to measure absolute potentials for half-cell processes turn out not to be a serious handicap, because relative half-cell potentials, measured against some reproducible reference half-cell, are just as useful. These relative potentials can be combined to give cell potentials, in addition they are useful for calculating equilibrium constants for oxidationreduction processes.

To be useful, relative electrode potentials must all be related to a common reference half-cell.

ماهيت پتانسيل الكترود

در ابتدا باید تأکید کرد که هیچ راهی برای اندازه گیری مقدار مطلق پتانسیل یک الکترود وجود ندارد، زیرا تمام دستگاههای اندازه گیری ولتاژ، فقط اختلاف پتانسیل را تعیین می کنند. یک هادی از چنین دستگاهی را به الکترود مورد نظر وصل می کنند. مع ذلک برای اندازه گیری اختلاف پتانسیل، یک هادی دوم با محلول الکترولیت نیم سلول موردنظر تماس حاصل می کند. تماس اخیر به ناچار شامل یک سطح مشترک جامد-مایع است و بنابراین بهعنوان یک نیمسلول عمل می کند، برای این که جریان بهعنوان یک نیمسلول عمل می کند، برای این که جریان نیمسلول صورت گیرد. با این واکنش شیمیایی نیز باید در این نیمسلول صورت گیرد. با این واکنش دوم نیز پتانسیلی همراه است. بنابراین یک مقدار مطلق برای پتانسیل نیمسلول موردنظر بهدست نمی آید و به جای آن چیزی که اندازه گیری می شود ترکیبی از پتانسیل موردنظر، و پتانسیل نیمسلول اتصال دوم بین ترکیبی از پتانسیل موردنظر، و پتانسیل نیمسلول اتصال دوم بین دستگاه اندازه گیری ولتاژ و محلول است.

عدم توانایی ما در اندازه گیری پتانسیلهای مطلق فرایندهای نیم سلولها یک اشکال جدی نیست. زیرا پتانسیلهای نسبی

۲۷ **Melika Milkara**

نیمسلولها که در مقابل بعضی از نیمسلولهای تکرارپذیر مرجع اندازه گیری میشوند نیز به همان اندازه مفیدند. این پتانسیلهای نسبی را میتوان ترکیب کرد و پتانسیل سلولها را به دست آورد. بهعلاوه، این پتانسیلها برای محاسبهٔ ثابتهای تعادل فرایندهای اکسایش-کاهش مفیدند.

برای این که پتانسیلهای نسبی الکترودها مفید باشند، باید تمام آنها نسبت به یک نیم سلول مرجع مشترک اندازه گیری شوند.

Oxidation-Reduction Indicators

We have seen that equivalence point in an oxidation- reduction titration is characterized by a marked change in the electrode potential of the system. Several methods exist for detecting such a change these can serve to signal the end point in the titration.

شناساگرهای اکسایش-کاهش

قبلا دیدیم که نقطه همارزی در یک تیتراسیون اکسایش-کاهش با تغییر قابل ملاحظهای در پتانسیل الکترود سیستم مشخص میشود. روشهای مختلفی برای آشکارسازی چنین تغییری وجود دارند، این روشها می توانند برای علامت دادن نقطه پایانی در تیتراسیون به کار برده شوند.

۲۸ **Melika Milkara**

Potentiometric Methods

The potential of an electrode is determined by the concentration (or, more correctly, the activity) of one or more species in a solution. The equipment required for a potentiometer measurement includes a reference electrode, an indicator electrode and a potential measuring device.

روشهاي پتانسيلسنجي

پتانسیل یک الکترود به وسیلهٔ غلظت (یا، صحیحتر فعالیت) یک یا چندگونه در یک محلول تعیین می شود. لوازم مورد نیاز برای یک اندازه گیری پتانسیل سنجی شامل یک الکترود مرجع، یک الکترود شاخص و یک وسیلهٔ اندازه گیری پتانسیل است.

Indicator Electrodes

Indicator electrodes for potentiometer measurements are of two basic types, namely, metallic and membrane. The latter are also referred to as specific or selective ion electrodes.

الكترودهاي شاخص

الکترودهای شاخص برای اندازه گیری پتانسیل از دو گروه اصلی تشکیل شدهاند یعنی الکترودهای فلزی و الکترودهای غشایی،

الکتروهای غشایی را الکترودهای یون گزین یا الکترودهای یون ویژه نیز مینامند.

Metallic Indicator Electrodes

Frist-order electrodes for cations. A frist-order electrode serves to determine the concentration of the cation derived from the electrode metal.

Several metals, such as silver, copper, mercury, lead, and cadmium, exhibit reversible half-reactions with their ions and are satisfactory as frist-order.

electrodes. In contrast, other metals are less suitable because thwy tend to develop nonreproducible potentials that are influenced by strains or crystal deformations in their structures and by oxide coatings on their surfaces. Metals in this category include iron, nickel, cobalt, tungsten, and chromium.

الكترودهاي شاخص فلزي:

الکترودهای مرتبه ی یک برای کاتیونها یک الکترود مرتبه ی یک برای تعیین کاتیونی که از جنس فلز الکترود است، به کار میرود. فلزات مختلفی، مانند نقره، مس، جیوه، سرب و کادمیم با یونهای خود نیم واکنشهای برگشت پذیری می دهند و به عنوان

الکترودهای مرتبه ی یک رضایت بخش اند. در مقابل فلزات دیگر کمتر مناسب اند، زیرا الکترودهای این فلزات تمایل دارند تا پتانسیلهای تکرارناپذیری ظاهر شازند که تحت تأثیر کشیدگیها یا تغییر شکلهای بلور در ساختمان فلز، و اندودههای اکسید روی سطح آنها قرار دارند. فلزات این دسته شامل آهن، نیکل، کبالت، تنگسن و کروم می باشند.

Electrogravimetric and Coulometric Methods

Three related electroanalytical methods, namely, electrogravimetric analysis, constant-potential coulometry, and coulometric titrations, are discussed in this chapter. Each involves an electrolysis that is carried on for a sufficient length of time to assure quantitative oxidation or reduction of the analyte. In electrogravimetric methods, the product of the electrolysis is weighed as a deposit on of the electrodes (the working electrode). In this two coulometric procedures, on the other hand, the quantity of electricity needed to complete the electrolysis serves as a measure of the amount of analyte present.

The three methods have moderate sensitivity and speed for many applications they are among the most precise and accurate methods available to the chemist, with attainable uncertainties, of the order of a few tenths percent. In common with gravimetric methods, but in contrast to all other methods discussed in this test, these procedures require no calibration against standards, that is, the functional relationship between the quantity measured and the weight of analyte can be derived from theory.

روشهای الکترو وزنی و کولن سنجی:

سه روش الکتروآنالیتیکی مربوط به هم یعنی تجزیه الکترووزنی، کولن سنجی در پتانسیل ثابت و تیتراسیونهای کولن سنجی در این فصل مورد بررسی قرار می گیرند هر کدام از این روشها شامل یک برقکافت است که تا اطمینان کامل از اکسایش یا کاهش کمی آنالیت، ادامه مییابد. در روشهای الکترووزنی محصول برقکافت که در یکی از الکترودها رسوب می کند (الکترود کار)، توزین می شود از طرف دیگر در دو روش کولن سنجی، مقدار الکتریسیته مورد نیاز برای کامل شدن برقکافت به عنوان مقیاسی برای تعیین مقدار آنالیت موجود به کار برده می شود.

۳۲ Melika Milkara

سه روش مزبور حساسیت و سرعت مناسبی دارند و در بسیاری از کاربردها در زمره دقیق ترین و صحیح ترین روشهایی هستند که در دسترس شیمی دانهاست، عدم قطعیّت این روشها در حدود چند دهم درصد است. این روشها همانند روشهای وزن سنجی، ولی برعکس تمام روشهای دیگر مذکور در این کتاب، به درجهبندی در مقابل استاندارد نیازی ندارند. یعنی، رابطه بین کمیّت اندازه گیری شده ووزن آنالیت می تواند به طور نظری به دست آید.

Electrogravimetric Methods of Analysis

Electrolytic precipitation has been used for over a century for thw gravimetric determination of metals. In most applications, the metal is deposited on a weighed platinum cathode, and the increase in weight is determined. Important exceptions to this procedure include the anodic depositions of lead as lead diocide on platinum and chloride as silver chloride on silver.

روشهای الکترو وزنی تجزیهای:

رسوب گیری الکترولیتی بیش از یک قرن است که برای تعیین وزنی فلزات به کار برده شده است و در اکثر کاربردها، فلز بر روی ماتد پلاتین توزین شده رسوب داده می شود و افزایش در وزن به

> ۳۳ Melika Milkara

دست می آید، استثناهای مهم این روش عبارتند از رسوبگیری آندی سرب به صورت رسوب دیوکسید بر روی پلاتین و کلرید بر روی نقره.

Coulometric Methods of Analysis

Coulometry encompasses a group of methods which invole measuring the quantity of electricity (in coulombs) needed to convert the analyte quantitatively to a different oxidation state. In common with gravimetric methods, coulometer offers the advantage that the proportionality constant between coulombs and the weight of analyte can be derived from known physical constants; thus, a calibration or standardization step is not ordinarily required. Coulometric methods are often as accurate as gravimetric or volumetric procedures, they are usually faster and more convenient than the former. Finally, coulmetric procedures are readily adapted to automation.

روشهای کولن سنجی تجزیهای:

کولن سنجی دستهای از روشهایی است که اندازه گیری مقدار الکتریسیته (به کولن) مورد نیاز برای تبدیل کمی آنالیت به یک

۳۴ Melika Milkara

حالت اکسایش دیگر را در بر می گیرند. مانند روشهای وزنی، کولن سنجی این مزیت را دارد که ثابت تناسب بین کولن و وزن آنالیت را می توان از ثابتهای فیزیکی معلوم، به دست آورد بنابراین معمولاً به مرحلهی درجهبندی یا استاندارد کردن نیازی نیست. صحت روشهای کولن سنجی غالباً به اندازه صحت دستور کارهای وزنی و حجمی است روشهای کولن سنجی معمولاً سریع تر و راحت تر از روشهای وزنی و حجمی هستند. بالاخره، روشهای کولن سنجی را به سهولت می توان با دستگاههای خودکار انجام داد.

Ploarographic Apparatus

For palaeography, as well as the other voltametric techniques, the working electrode at which the analyte rects must be small typically, its surface area will range from 1 to 10 mm². In addition the electrode must be chemically inert. Thus, microelectrodes are fabricated of conducting materials such as mercury, platinum, gold, silver, and graphite. With the exception of mercury, the electrodes usually are fine wires or disks that are sealed into glass tubing.

The most important microelectrode for voltammetery, and the one used in Heyrovsk's early work, is the dropping mercury electrode.

دستگاه پولارو گرافی:

برای پولارو گرافی و همچنین سایر تکنیکهای ولتامتری، الکترود کار که در آن آنالیت واکنش میدهد باید کوچک باشد نوعاً مساحت آن در کستره ۱۰ تا ۳ mm ما قرار دارد. علاوه بر این، الکترود باید از لحاظ شیمیایی بیاثر باشد. لذا، میکرو الکترودها از مواد رسانا مانند جیوه، پلاتین، طلا، نقره و گرافیت ساخته میشوند. باستثنای جیوه، الکترودها معمولاً سیمهای نازک یا صفحاتی هستند که در درون لوله شیشهای مهر و موم شدهاند. مهم ترنی میکرو الکترودها برای ولتامتری، و الکترودی که در کارهای اولیه هیراوسکی به کار بدره شد، الکترود جیوهای قطره چکان است.

Inorganic Polarographic Analysis

The polarographic method is generally applicable to the analysis of inorganic substances. Most metallic cations, for example, are reduced at the dropping electrode to form a metal amalgam or an ion of lower oxidation

state. Even the alkali-and alkaline-earth methods are reducible, provided the supporting electrolyte used does not decompose at the high potentials required. The tetraalkyl ammonium halides serve this function well.

تجزیهی پولاروگرافی مواد معدنی:

روش پولاروگرافی را معمولاً میتوان برای تجزیه ی اجسام معدنی به کار برد. برای مثال، اکثر کاتیونهای فلزی در الکترود قطره چکان کاهیده میشوند و تشکیل ملقمه ی فلز یا یک یون با حالت اکسایش پایین تر را میدهند. حتی فلزات قلیایی و قلیایی خاکی نیز کاهش پذیرند، مشروط بر این که الکترولیت کمکی به کار برده شده، در پتانسیلهای مورد نیاز بالا تجزیه نشود. هالیدهای تتراالکیل آمونیم این وظیفه را به خوبی انجام میدهند.

Properties of Electromagnetic Radiation

Electromagnetic radiation is a type of energy that is transmitted through space at enormous velocity. Many of the properties of electromagnetic radiation are conveniently described by means of a classical wave model that employs such parameters as wavelength, frequency, velocity, and amplitude. In contrast to other wave phenomena, such as sound,

electromagnetic radiation requires no supporting medium for its transmission, thus, it readily passes through a vacuum.

Phenomena associated with the absorption or emission of eadiant energy cannot be explained adequately by treating eadiation as waves, here, it is necessary to view electromagmnetic radiation as a stream of discrete particles of energy called photons with energies that are particles and waves are not mutually exclusive. Indeed, the duality is found to apply to the behavior of streams of electrons and other elementary particles as well and is rationalized by wave mechanics.

خواص تابش الكترومغناطيسي:

تابش الکترومغناطیسی نوعی انرژی است که با سرعت خارق العادهای از فضا عبور میکند. بسیاری از خواص تابش الکترومغناطیسی را میتوان به وسیلهی مدل موجی کلاسیکی که پارامترهایی مانند طول موج، فرکانس، سرعت و دامنه را به کار می گیرد، به آسانی توصیف کرد. برخلاف سایر پدیدههای موجی مانند صدا، عبور تابش الکترومغناطیسی به محبط مادی نیازی ندارد، بدین ترتیب به راحتی از خلاً عبور میکند.

۳۸ **Melika Milkara**

پدیدههای در ارتباط با جذب یا نشر انرژی تابشی را نمی توان با در نظر گرفتن تابش به صورت امواج، کاملاً تشریح کرد، در اینجا، تابش الکترومغناطیسی را باید به صورت جریانی از درات مجزای انرژی به نام فوتون که انرژی آنها با فرکانس تابش متناسب است در نظر گرفت، این دیدگاه دوگانهی تابش به صورت ذرات و امواج متقابلاً انحصاری نیستند. در واقع، این دوگلنگی در رفتار جریانهای الکترون و همچنین سایر ذرات بنیادی ملاحظه می شود. به وسیله ی مکانیک ک.جی تهیّه می گردد.

Wave Properties

For many purposes electromagnetic radiation is conveniently treated as an oscillating electrical force field in space; associated with the electrical field and right angles o ti is a magnetic force field.

The electrical and magnetic fieds associated with radiation are vector quantities; at any instant, they can be represented by an arrow whose length is proportional to the magnitude of the force and whose direction is parallel to that of the force. A graphic representation of a beam of radiation can be obtained by plotting one of these vector quantities as a function of time as the

radiation passes a fixed point in space. Alternatively the vector can be plotted as a function of distance, with time held constant.

خواص موج:

برای بسیاری از اهداف، با تابش الکترومغناطیسی به آسانی می توان مانند یک میدان نیروی الکتریکی نوسان کننده رفتار کرد، همراه با میدان الکتریکی، و در راستای عمود بر آن، یک میدان مغناطیسی وجود دارد.

میدانهای الکتریکی و مغناطیسی همراه با تابش، کمیتهای برداری هستند، این کمیتها را می توان در هر لحظه به وسیلهی پیکانی که طول آن با بزرگی نیرو متناسب، و راستای آن موازی راستای نیرو است، نمایش داد. نمایش نموداری دسته پرتو تابش را می توان با رسم یکی از این کمیتهای برداری به صورت تابعی از زمان، هنگامی که تابش از نقطه ثابتی در فضا عبور می کند، به دست آورد. یا این که می توان بردار را به صورت تابعی از مسافت ضمن ثابت نگهداشتن زمان رسم کرد.

Line and Band Emission Spectra

Radiation form a source is conveniently characterized by means of an emission spectrum, which usually takes the form of a plot of relative

power of the radiation as a function of wavelength or frequency. Three types of spectra can be distinguished, namely, line, bamd, and continuous. All are of importance in analytical chemistry.

طیفهای نشری خطی و نواری:

تابش حاصل از یک منبع، به سهولت به وسیلهی یک طیف نشری که معمولاً به صورت نموداری از توان نسبی تابش که برحسب طول موج یا فرکانس به دست میآید، مشخص میشود. سه نوع طیف را می توان از یکدیگر متمایز کرد، خطی، نواری، و پیوسته که هر سه از دیدگاه شیمی تجزیه حائز اهمیتاند.

Continuous Emission Spectra

Truly continuous radiation is produced when solids are heated to incandescence. Thermal radiation of this kind, which is called black-body radiation is more characteristic of the temperature of the emitting surface than the material of which that surface is composed. Black-body radiation is produced solid by the innumerable atomic and molecular oscillations excied in the condensed solid by the thermal energy.

Theortical treatment of black-body radiation leads to the following conclusions: (1) the radiation exhibits a maximum emission at a wavelength that varies inversely with the absolute temperature, (2) the total energy by a black body (per unit of time and area) varies as the fourth power of temperature, and (3) the emissive power at a given temperature varies inversely as the fifth power of wavelength.

طیفهای نشری پیوسته:

در صورتیکه جامدات، تا رسیدن به حالت ابتهاب گرم شوند، تابش پیوسته واقعی حاصل میشود. این نوع تابش گرمایی، که تابش جسم سیاه نامیده میشود عمدتاً به ویژگی دمای سطح نشر کننده بستگی دارد، نه مادهای که سطح مزبور از آن ساخته شده است. تابش جسم سیاه از نوسانهای اتمی یا مولکولی غیر قابل شمارش که در جامد متراکم به وسیله انرژی گرمایی برانگیخته شدهاند، حاصل میشود. بررسی نظری تابش جسم سیاه به نتیجه گیریهای زیر منجر میشود: (۱) تابش، نشر ماکسیممی در یک طول موج نشان میدهد که بهطور معکوس با دمای مطلق تغییر می کند (۲) انرژی کل نشر شده به وسیلهی جسم سیاه (در واحد می کند (۳) توان چهارم دما تغییر می کند و (۳) توان

fr Melika Milkara

نشر کنندگی در یک دمای معیّن، با توان پنجم طول موج بهطور معکوس تغییر می کند.

Fluorescence and Phosphorescence

Fluorescene and phosphorescence analytically important emission processes in which atoms or molecules are excited by absorption of a beam of electromagnetic radiation, radiant emission then occurs as the excited species return to the ground stste. The resulting emission spectrum serves as the basis for analysis.

Fluorescence differs from phosphorescence in the respect that it occurs much more rapidly and is generally complete after about 10⁺⁵ s (or less) from the time of excitation. Phosphorescence emission takes place over periods longer than 10 s and may indeed continue for minutes or even hours after irradiation has ceased. Geberally, fluorescence and phosphorescence are observed at a 90-deg angle to the excitation beam. Of the two, fluorescence has found much more widespread application.

فلوئورسانس و فسفرسانس:

فلوئورسانس و فسفرسانس از لحاظ تجزیهای فرآیندهای نشری مهمی هستند که در آنها، اتهها یا مولکولها به وسیله جذب دسته پرتو تابش الکترومغناطیسی برانگیخته میشوند، سپس با بازگشت گونههای برانگیخته به حالت پایه، نشر تابش به وقوع میپیوندد. طیف تشری حاصل به عنوان پایه برای تجزیه به کار میرود. تفاوت فلوئورسانی با فسفرسانس در این است که فلوئورسانس بسیار سریعتر به وقوع میپیوندد و معمولاً با فاصله زمانی حدود ${\bf S}^{-0}$ (یا کمتر) پس از برانگیخته شدن، کامل میشود. نشر فسفرسانی در زمانهای طولانی تر از ${\bf S}^{-0}$ ا به وقوع میپیوندد و ممکن است در واقع چند دقیقه یا حتّی چند ساعت پس از قطع و ممکن است در واقع چند دقیقه یا حتّی چند ساعت پس از قطع تابش نیز ادامه پیدا کند. به طور کلی، فلوئورسانس و فسفرسانس در زاویه ۹۰ درجه نسبت به دسته پرت. تحریک کننده مشاهده میشوند. فلوئورسانس، در مقایسه با فسفرسانس، کاربرد گستر ده تری یافته است.

Opticak Spectroscopic Instruments

The first spectroscopic instruments were developed for use in the visible region and were thus called optical instruments. This term has by

now been extended to include instruments designed for use in the ultraviolet and infrared regions as well, while not strictly correct, the terminology is nevertheless useful in that it emphasizes the many features that are common to the instruments used for studies in these three important spectral regions.

دستگاههیا طیفبینی نوری:

نخستین دستگاههای طیفبینی، برای استفاده در ناحیه نور مرئی ابداع شدند، و از این رو، آنها را دستگاههای نوری نامیدند. این اصطلاح امروزه در مورد دستگاههایی که برای استفاده در نواحی فرابنفش و زير قرمز طراحي شدهاند نيز تعميم يافته است اين واژه، با این که کاملاً صحیح و دقیق نیست، معهذا، از این نظر که بر بسیاری از نکات اساسی عمومی دستگاههای مورد عمل برای مطالعه در این سه ناحیه طیفی مهم تأکید دارد سودمند است. Spectroscopic contain instruments five components including: (1) stable source of radiant energy, (2) a wavelength selector that permits isolation of a restricted wavelength region (3) a transparent container for holding the sampke, (4) a radiation detector or transducer that converts radiant energy to a usable signal

۴۵ **Melika Milkara**

(usually electrical), and (5) a signal processor and readout.

دستگاههای طیفبینی از پنج جزء سازنده ی زیر تشکیل شدهاند:

(۱) منبع ثابت تابش انرژی (۲) طول موج گزین، که جداساز یناحیه ی طول موج محدودی را امکانپذیر میسازد (۳) ظرف شفاف مخصوص نمونه ی مورد آزمایش (۴) آشکارساز یا نرانسدیوسر تابش که انرژی تابشی را به علامت کاربرد پذیر (معمولاً الکتریکی) تبدیل می کند و (۵) پردازشگر علامت و سیستم خواندن.

Absorption of Ultraviolet and Visibie Radiation by Organic Compounds

The electrons responsible for absorption of ultraviolet and visible radiation by organic molecules are of two types: (1) those that participate directly in bond formation and are thus associated with more than one atom and (2) unshared outer electrons that are largely localized about such atoms as oxygen the halogens sulfur and nitrogen.

جذب تابش فرابنفش و مرئى به وسیله ترکیبات آلی:

الکترونهای مسئول جذب تابش فرابنفش و مرئی به وسیله ی مولکولهای آلی، بر دو نوعاند: ۱- الکترونهایی که مستقیماً در تشکیل پیوندها شرکت می کنند و از این رو با بیش از یک اتم همراهاند و ۲- الکترونهای خارجی غیر مشترک که عمدتاً در اطراف اتمهایی نظیر اکسیژن، هالوژنها، گوگرد و نیتروژن مستقرند.

Absorption of Infrrared Radiation

The relative positions of atoms in a molecule are not fixed, instead, they fluctuate continuously as a consequence of a ultitude of different types of vibrations.

These vibrations are quantized in the sense that their frequencies can assume only certain values. Vibrational absorption requires that radiation frequency exactly match the vibrational absorption requires that the radiation frequency exactly match the vibrational frequency of a bond. Thus, infrared absorption typically consists of narrow peaks, each one of which corresponds to a vibration typically consists of narrow peaks, each one of wjicj corresponds to a vibrational frequency of a bond in the molecule. The energy

^{€γ} Melika Milkara

transferred to the bond by the absorption of the radiation increases the amplitude of the vibration.

جذب تابش زير قرمز:

مواضع نسبی اتمها درمولکول ثابت نیستند در عوض، این مواضع در نتیجه ی کثرت انواع متفاوت ارتعاشات به طور پیوسته افت و خیز می کنند. این ارتعاشات کوانتیده هستند یعنی این که فرکانسهای آنها می توانند فقط مقادیر معینی به خودگیرند. جذب ارتعاشی اقتضا می کند که فرکانس تابش دقیقاً با فرکانس ارتعاش پیوند جور باشد. از این رو، جذب زیر قرمز نوعاً از پیکهیا باریک تشکیل شده است که هر یک از این پیکها مربوط به یک فرکانس ارتعاشی یک پیوند در مولکول است. انرژی منتقل شده به پیوند به وسیله جذب تابش، دامنه ی ارتعاش را فزونی می دهد.

Instruments for Atomic Absorption Spectroscopy

Instruments for atomic absorption work are offered by numerous manufacturers; both single-and double-beam designs are available. The range of sophisitication and cost (upward from a few thousand dollars) is sunstantial.

۴۸ **Melika Milkara**

In general, the instrument must be capable of providing a sufficiently narrow bandwidth to isolate the line chosen for the measurement from other lines that may interfere with or diminish the sensitivity of the analysis, A glass filter suffices for some of the alkali metals. Which have only a few widely spaced resonane lines in the visible region An instrument equipped with readily interchangeable interference filters is available commercially.

A separate filter (and light source) is used for each element. Salisfactory results for the analysis of 22 metal are claimed. Most instruments, jowever, incorporate a good-quality ultravio; et and visible monochromator.

دستگاههیا طیفبینی جذبی اتمی:

سازندگان متعددی، دستگاههایی را برای طیفبینی جذبی اتمی ارائه دادهاند، انواع تک پرتوی و دو پرتوی این دستگاهها موجودند. گسترهی پیچیدگی و بهای این دستگاهها (از چند هزار دلار به بالا) حائز اهمیّت است.

بهطور کلی، دستگاه باید از توان فراهم کردن پهنای نوار به قدر کافی باریک، به منظور منزوی کردن خط انتخاب شده جهت

اندازه گیری از سایر خطوطی که ممکن است تداخل کنند یا حساسیت تجزیه را کاهش دهند، برخوردار باشد. برای برخی از فلزات قلیایی که در ناحیه مرئی، فقط چند خط رزونانسی دور از هم دارند، یک صافی شیشهای کفایت می کنند. در تجارت دستگاهی عرضه شده است که به صافیهای تداخلی تعویض پذیر مجهز است. برای هر عنصر یک صافی جداگانه (و یک منبع نور جداگانه) به کار می رود. ادعا شده است که ۲۲ فلز را با حصول نتایج رضایت بخشی تجزیه کردهاند. معهذا، اغلب دستگاهها به تکفامساز فرابنفش و مرئی از نوع مرغوب مجهزند.